

2

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 9 grudnia 1959 r.

w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać urządzenia do gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości, oraz sposobu korzystania z tych urządzeń.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959 r. o utrzymaniu czystości i porządku w miastach i osiedlach (Dz. U. Nr 27, poz. 167) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zbiorniki do gromadzenia nieczystości stałych na terenie nieruchomości powinny być zamykane i szczelne, wykonane z materiałów trwałych i odpornych na wilgoć oraz posiadać gładkie powierzchnie. Zbiorniki metalowe należy zabezpieczać przed korozją zarówno na powierzchni wewnętrznej, jak i zewnętrznej.

2. Zbiorniki, o których mowa w ust. 1, mogą być przenośne lub stałe. Należy w zasadzie stosować zbiorniki przenośne. Stosowanie zbiorników stałych dopuszczalne jest przejściowo w razie braku zbiorników przenośnych. Likwidację zbiorników stałych na terenie danej nieruchomości zarządza organ do spraw gospodarki komunalnej przydzielnicy właściwej rady narodowej.

3. Pojemność zbiorników przenośnych nie powinna przekraczać 110 litrów, o ile transport tych zbiorników i wyładunek nieczystości z tych zbiorników nie odbywa się mechanicznie.

4. Zbiorniki stałe (śmiećniki) powinny odpowiadać następującym warunkom:

- 1) dno zbiornika powinno posiadać spadek,
- 2) wysokość zbiornika nie powinna być większa niż 1,20 m,
- 3) otwór do wsypywania nieczystości powinien być nie mniejszy niż 0,25 m² i powinien być umieszczony przy krawędzi zbiornika, a ponadto powinien posiadać szczelne otwierane na bok zamknięcie zabezpieczające przed przedostawaniem się do zbiornika zwierząt, a zwłaszcza gryzoni i owadów,

- 4) zbiornik powinien być zabezpieczony przed przedostawaniem się do niego wody atmosferycznej,
- 5) zbiornik powinien być wyposażony w skanalizowany odpływ dla gromadzącej się w nim cieczy pochodzącej z nieczystości,
- 6) w górnej części zbiornika powinien być umieszczony otwór wentylacyjny zabezpieczony gęstą siatką,
- 7) zbiornik powinien posiadać otwór do wybierania nieczystości na poziomie dna zbiornika o wymiarach: szerokość — co najmniej 1/2 szerokości ściany zbiornika, w której znajduje się otwór, oraz wysokość — co najmniej 50 cm; otwór do wybierania nieczystości powinien mieć szczelne zamknięcie, zabezpieczające przed przedostawaniem się do zbiornika zwierząt, a zwłaszcza gryzoni i owadów.

5. Zbiorniki przenośne, stanowiące własność miejskiego przedsiębiorstwa (zakładu) oczyszczania, oddawane są w dzierżawę właścicielom (zarządcom) nieruchomości.

6. Właściciele (zarządcy) nieruchomości obowiązani są utrzymywać zbiorniki w czystości, dezynfekować je oraz dokonywać potrzebnych napraw. W okresie od 1 kwietnia do 31 października mycie i dezynfekowanie zbiorników powinno odbywać się co najmniej raz w miesiącu. Obowiązek dokonywania napraw zbiorników przenośnych stanowiących własność miejskiego przedsiębiorstwa (zakładu) oczyszczania należy do tych przedsiębiorstw (zakładów).

7. Koła wózków do wywożenia zbiorników przenośnych powinny być ogumione.

§ 2. 1. Zbiorniki do gromadzenia nieczystości stałych powinny być umieszczane przy zachowaniu następujących warunków:

- 1) zbiorniki nie mogą być umieszczane w miejscach, na których w czasie opadów gromadzi się woda,
- 2) podłoże, na którym ustawione są zbiorniki, powinno być gładkie i nieprzepuszczalne,
- 3) zbiorniki powinny być umieszczane w odległości co najmniej 10 m od okien mieszkalnych oraz 20 m od studni; odstępstwa od tej odległości uzależnione są od zgody organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej; zbiorniki nie powinny być umieszczane w zasadzie w większej odległości niż 50 m od wyjścia z klatki schodowej, przy której położone są mieszkania, dla których przeznaczone są zbiorniki,
- 4) miejsca, w których znajdują się zbiorniki stałe lub przenośne, należy osłaniać zielenią lub w inny sposób,
- 5) zbiorniki przenośne należy w zasadzie grupować nie więcej niż po 10 sztuk w jednym miejscu, zapewniając łatwy dostęp do nich dla pracowników zatrudnionych przy usuwaniu nieczystości,
- 6) schowki i pomieszczenia na zbiorniki przenośne powinny być łatwo dostępne dla mieszkańców i obsługi, dobrze oświetlone, posiadać dobrą wentylację i być zabezpieczone przed przedostawaniem się do nich zwierząt, a zwłaszcza gryzoni i owadów,
- 7) pomieszczenia na zbiorniki w budynkach powinny być skanalizowane i powinny mieć doprowadzoną wodę.

2. Utrzymywanie schowków i pomieszczeń w czystości należy do właścicieli (zarządców) nieruchomości.

§ 3. Na terenie nieruchomości nie podłączonych do miejskiej sieci kanalizacyjnej powinny być budowane zbiorniki do gromadzenia nieczystości płynnych. Zbiorniki te powinny mieć dobrą izolację wodoszczelną i zabezpieczenie przed dostępem zwierząt, a zwłaszcza gryzoni i owadów, jak również zapewniony dostęp do nich, niezbędny przy ich opróżnianiu. Odległość zbiorników od studni określają przepisy prawa budowlanego.

§ 4. 1. Urządzenia zsypane do usuwania nieczystości stałych w budynkach powinny być szczelne i wykonane z materiałów trwałych, ognioodpornych, nienasiąkliwych oraz odpornych na destrukcyjne działanie zsypanych nieczystości.

2. Przewody zsypane powinny posiadać powierzchnie gładkie; przewody te powinny być budowane w sposób:

- 1) uniemożliwiający zanieczyszczenie bezpośredniego otoczenia zsypanymi nieczystościami,
- 2) uniemożliwiający wydzielanie się woni do wnętrza budynku,
- 3) uniemożliwiający zamarzanie nieczystości,
- 4) zapobiegający powstawaniu zakłóceń akustycznych w budynku,
- 5) zapewniający właściwą wentylację,
- 6) zapewniający możliwość czyszczenia i dezynfekcji,
- 7) zabezpieczający przed przedostawaniem się do nich zwierząt, a zwłaszcza gryzoni i owadów,
- 8) zapewniający łatwe opadanie nieczystości.

3. Otwory i aparaty wysypowe powinny mieć konstrukcję zapewniającą bezpylność i ochronę przed wydzielaniem się woni z przewodów kanałowych przy każdym położeniu aparatu wysypowego.

4. Komora zsypana, w której gromadzą się nieczystości, powinna być łatwo dostępna dla obsługi i powinna znajdować się w poziomie terenu przylegającego do nieruchomości. Jeżeli komora znajduje się poniżej poziomu terenu, na którym wzniesiony jest budynek, powinna być wyposażona w urządzenia transportujące nieczystości poza komorę. Pojemność komory powinna być dostosowana do przewidywanej ilości gromadzonych nieczystości i częstotliwości ich wywozu. Komory te powinny być zaopatrzone w instalację wodociągową i kanalizacyjną.

5. Usuwanie nieczystości stałych z komór zsypanych powinno odbywać się regularnie w odstępach czasu uniemożliwiających gromadzenie nagromadzonych nieczystości.

6. Odpowiedzialność za prawidłowe działanie, obsługę i utrzymanie w czystości urządzeń zsypanych ponoszą właściciele (zarządcy) nieruchomości.

§ 5. 1. Domowe spalarnie nieczystości stałych powinny być budowane w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie powietrza przykrymi zapachami i pyłami spalinowymi. Projekty spalarni powinny być uzgodnione z organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz komendą straży pożarnej.

2. Regulaminy korzystania z urządzeń domowej spalarni nieczystości stałych oraz obsługi tych urządzeń podlegają zatwierdzeniu przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz komendę straży pożarnej.

§ 6. 1. Zbiorniki do gromadzenia nieczystości stałych na ulicach i placach powinny być wykonane z materiałów trwałych i zabezpieczone od korozji.

2. Utrzymywanie w czystości, konserwacja i naprawa zbiorników, o których mowa w ust. 1, należy do przedsiębiorstw (zakładów) oczyszczania.

3. Zbiorniki na ulicach i placach powinny być czyszczone i dezynfekowane zgodnie z obowiązującymi przepisami organów sanitarnych.

§ 7. 1. Tabor do wywozu nieczystości powinien posiadać specjalne nadwozie o budowie uniemożliwiającej zanieczyszczenie powietrza i miejsca ładowania oraz trasy przejazdu. Tabor ten powinien być myty i poddawany dezynfekcji według obowiązujących przepisów sanitarnych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Organy do spraw gospodarki komunalnej prezydentów rad narodowych mogą zezwalać na stosowanie do wywozu nieczystości stałych zwykłych wozów ciężarowych, które zaopatruje się w takich przypadkach w napisy „wóz do wywozu nieczystości” oraz zabezpiecza osłonami uniemożliwiającymi zanieczyszczenie przewożonymi nieczystościami trasy przejazdu. Używanie takich wozów do przewozu osób i artykułów spożywczych jest zabronione.

§ 8. 1. Nieczystości stałe powinny być unieszkodliwiane zgodnie z obowiązującymi przepisami sanitarnymi na wysypiskach bądź spalane; w miarę występowania zapotrzebowania na nawozy organiczne należy przerabiać je na nawóz organiczny.

2. Wysypiska nieczystości stałych należy lokalizować w takich miejscach lub wyposażać w takie urządzenia, aby wody opadowe spływające z ich terenów nie były źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

3. Wysypiska i zakłady przerobu nieczystości na nawóz organiczny powinny być zakładane poza strefą zabudowy mieszkalnej. Miejsca na wysypiska i zakłady przerobu nieczystości powinny być w miarę możliwości tak wybrane, aby najczęściej spotykane w tym miejscu wiatry wiały od terenów mieszkalnych w kierunku tych wysypisk (zakładów), a ponadto zlokalizowane w odległości co najmniej 500 m od budynków mieszkalnych bądź użytkowanych na szkoły, zakłady wychowawcze, lecznicze lub opiekuńcze oraz od obiektów przemyślu spożywczego. Właściwe organy sanitarne mogą zezwalać w uzasadnionych przypadkach na zmniejszenie tej odległości. Wysypiska i zakłady przerobu nieczystości na nawóz organiczny powinny być oddzielone pasem wysokiej zieleni od strony miasta (osiedla).

4. Codziennie po zakończeniu zwózki na wysypiskach nieczystości powinny być przykrywane warstwą izolacyjną o grubości zapewniającej dostateczną izolację od otoczenia.

5. Wybieranie odpadków użytkowych na wysypiskach dozwolone jest tylko przez specjalnie zorganizowane zakłady sortownicze, w których praca ręczna powinna odbywać się

przy zastosowaniu urządzeń przeciwpłynnych i sprzętu ochronny osobistej dla pracujących.

6. Lokalizacja wysypiska, zakładu przerobu nieczystości na nawóz organiczny, zakładu sortowania odpadków użytkowych lub spalarni powinna być uzgodniona z organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do wysypisk również z właściwym organem administracji gospodarki wodnej.

7. Organ do spraw gospodarki komunalnej prezydium właściwej rady narodowej ustala, do kogo należy obowiązek założenia, utrzymania i prowadzenia wysypiska, zakładu przerobu nieczystości na nawóz organiczny, zakładu sortowania odpadków użytkowych lub spalarni.

8. Odprowadzanie nieczystości stałych do kanalizacji może odbywać się za zgodą i na warunkach określonych przez miejscowe przedsiębiorstwo (zakład) wodociągów i kanalizacji.

§ 9. 1. W miejscowościach, w których istnieje publiczna sieć kanalizacyjna, nieczystości płynne wywozzone z nieruchomości powinny być odprowadzane do kanalizacji albo przez punkty zlewne, tj. odpowiednio urządzone studzienki kanalizacyjne umożliwiające bezpośrednie odprowadzanie nieczystości z pojazdu do kanalizacji, albo przez stacje zlewne, tj. specjalne urządzenia, w których nieczystości zostają wstępnie oczyszczone przed odprowadzeniem ich do kanalizacji.

2. Punkty zlewne wyznacza miejscowe przedsiębiorstwo (zakład) wodociągów i kanalizacji w uzgodnieniu z organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Nawierzchnia przy punktach zlewnych powinna być wodoszczelna z odpowiednim spadkiem w kierunku spustu. Nawierzchnia przy spuście powinna być zmywana.

3. Stacje zlewne powinny być położone w odległości co najmniej 500 metrów od obiektów przemysłu spożywczego.

4. Nieczystości płynne, których nie odprowadza się do kanalizacji, należy wywieźć na pola asenizacyjne lub pola zaorywane. Pola asenizacyjne służą do wylewania nieczystości płynnych w celu ich unieszkodliwiania, a następnie do wykorzystania gleby pod uprawy roślin. Na polach zaorywanych następuje wyłącznie unieszkodliwianie nieczystości.

5. Na pola asenizacyjne i zaorywane należy przeznaczyć

tereny równe (bez spadków) o glebie piaszczystej i poziomie wód gruntowych nie mniejszym niż 1,5 m. Pola asenizacyjne i zaorywane powinny być usytuowane w odległości co najmniej 1.000 m od budynków mieszkalnych bądź użytkowanych na szkoły, zakłady wychowawcze, lecznicze lub opiekuńcze oraz od obiektów przemysłu spożywczego. Właściwe organy sanitarne mogą zezwalać w uzasadnionych przypadkach na zmniejszenie tej odległości. Miejsca na pola asenizacyjne i zaorywane powinny być w miarę możliwości tak wybrane, aby najczęściej spotykane w tym miejscu wiatry wiały od terenów mieszkalnych w kierunku tych pól. Pola asenizacyjne i zaorywane powinny być otoczone wałem ziemnym i pasem wysokiej zieleni.

6. Lokalizacja pola asenizacyjnego lub zaorywanego powinna być uzgodniona z właściwym organem administracji gospodarki wodnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

§ 10. 1. W miejscowościach skanalizowanych zasady budowy ustępów publicznych oraz ich warunki techniczne określają przepisy szczególne.

2. W miejscach nie posiadających kanalizacji ustępy powinny być wykonane na dołach kłoczących, szczelnych i przystosowanych do wypompowywania i wywożenia fekalii.

3. Ustępy publiczne powinny być podzielone na oddzielne części dla kobiet i dla mężczyzn i wyposażone w kabiny klozetowe i pisuary.

4. Pomieszczenia ustępowe powinny być myte rocznie wodą z dodatkiem środków dezynfekcyjnych. Okna ustępów należy zaopatrzyć w siatki uniemożliwiające przedostawanie się owadów w czasie wietrzenia.

5. Ustępy publiczne powinny być lokalizowane w miejscach łatwo dostępnych dla publiczności, a zwłaszcza w miejscach o dużym nasileniu ruchu pieszego.

§ 11. Urządzenia do gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości istniejące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nie odpowiadające jego przepisom mogą być używane nadal, jeżeli organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej temu się nie sprzeciwi.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Gospodarki Komunalnej: *St. Sroka*